

Από τα ανωτέρω, φαίνεται καθαρά, η κατάταξη των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού κατά **τάξη ρευστότητας**. Δηλαδή, τα πιο δυσκόλως ρευστοποιούμενα στοιχεία του Ενεργητικού παρουσιάζονται πιο ψηλά στην κατάσταση. Ομοίως και κατ' αναλογία, τα πιο μακροπρόθεσμα απαιτούμενα στοιχεία είναι πιο ψηλά στην κατάσταση στο Παθητικό.

Μία άλλη οικονομική κατάσταση, είναι η **κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης**, όπου φαίνεται το τι οικονομικό αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημία), είχε η επιχείρηση από την λειτουργία της στον χρόνο που πέρασε, δηλαδή στην χρήση.

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)

- Κόστος πωλήσεων
= Μικτά αποτελέσματα
- Έξοδα
= Καθαρά κέρδη

B. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Το **Ε** και το **Π** αποτελούν τις δύο όψεις του αυτού νομίσματος, της περιουσίας. Το **Ε** δείχνει από ποια στοιχεία αποτελείται η περιουσία και το **Π**, από ποιες πηγές προήλθαν τα κεφάλαια με τα οποία αποκτήθηκαν τα στοιχεία του **Ε**, ή με άλλο τρόπο σε ποια πρόσωπα (επιχειρηματίας – τρίτοι) οφείλει η επιχείρηση τα επενδυθέντα στο **Ε** της κεφάλαια.

Άσκηση 1

Ποια είναι η ΚΠ επιχείρησης που το **Ε** της είναι 500.000 και το **Π** της 300.000. ($500.000 - 300.000 = 200.000$)

Άσκηση 2

Να προσδιορίσετε το **Ε** επιχείρησης, που οι οφειλές της προς τον επιχειρηματία είναι 400.000 και προς τους τρίτους 800.000. (**Απάντηση: 1.200.000**)

Άσκηση 3

Ποιο είναι το κεφάλαιο της επιχείρησης του Γ. Γεωργίου, που διαθέτει τα παρακάτω στοιχεία: Μετρητά 50.000, εμπορεύματα 200.000, μηχανήματα 1.000.000, του οφείλουν 100.000 και οφείλει 450.000. (**Απάντηση: 900.000**)

Άσκηση 4

Η ατομική επιχείρηση του Β Βασιλείου διαθέτει: Μετρητά 300.000, υποχρεώσεις στο Δημόσιο 40.000, καταθέσεις σε Τράπεζες 250.000, απαιτήσεις από πωλήσεις 900.000, υποχρεώσεις από αγορές 500.000, ακίνητα 1.000.000 και εμπορεύματα 200.000. Ποιο είναι το **Ε**, **Π** και η ΚΠ; (**Απάντηση: Ε = 2.650.000, Π = 540.000, ΚΠ = 2.110.000**)

Ισολογισμός

Την εικόνα της περιουσίας της επιχείρησης σε μια δεδομένη στιγμή (στατική παράσταση) δίδει ο "ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ". Ο Ισολογισμός είναι ένας πίνακας σε σχήμα "ταφ", που κατά παράδοση το **Ε** εμφανίζεται στο αριστερό και το **Π** με την ΚΠ στο δεξιό του πίνακα.

Άσκηση 5

Να συντάξετε τον ισολογισμό της επιχείρησης του Α. Ανδρέου αφού λάβετε υπόψη σας ότι διαθέτει: μετρητά 100.000, έπιπλα - σκεύη 700.000, τρόφιμα – ποτά 800.000 από τα οποία οφείλει τα μισά, χρεόγραφα αξίας 500.000 ενεχυριασμένα στην Εθνική Τράπεζα για ασφάλεια δανείου 200.000, συναλλαγματικές αποδοχής της 150.000, υποχρεώσεις στο ΙΚΑ 50.000 και συναλλαγματικές έκδοσης της 100.000.

Ε	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		Π
Ταμείο	100.000	Πιστωτές	400.000
Έπιπλα - σκεύη	700.000	Εθνική Τράπεζα	200.000
Τρόφιμα - ποτά	800.000	Γραμμάτια πληρωτέα	150.000
Χρεόγραφα ενέχυρα	500.000	Ι.Κ.Α.	50.000
Γραμμάτια εισπρακτέα	100.000	Κεφάλαιο	1.400.000
Σύνολο	2.200.000	Σύνολο	2.200.000

Άσκηση 6

Για την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης του ο Δ. Δημητρίου εισφέρει κεφάλαιο 1.800.000.

Στις 31 Δεκ. βρέθηκαν: μετρητά 500.000, εμπορεύματα 600.000, έπιπλα 300.000, Γραμμάτια εισπρακτέα 400.000, απαιτήσεις 300.000 και υποχρεώσεις στο Δημόσιο 200.000. Να συντάξετε τον ισολογισμό της 31 Δεκ. και να βρείτε το προκύψαν αποτέλεσμα.

Ε	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		Π
Ταμείο	500.000	Δημόσιο	200.000
Εμπορεύματα	600.000	Κεφάλαιο	1.900.000
Έπιπλα	300.000		
Γραμμάτια εισπρακτέα	400.000		
Χρεώστες	300.000		
Σύνολο	2.100.000	Σύνολο	2.100.000

Αποτέλεσμα: Κέρδος = 100.000 (1.900.000 – 1.800.000).

Άσκηση 7

Να καταχωρήσετε στο λογαριασμό "ΤΑΜΕΙΟ" (που έχει και Χρεωστικό Υπόλοιπο 800) τις πιο κάτω πράξεις:

1. Καταθέτουμε στη τράπεζα 200.
2. Εισπράτουμε από πελάτη μας 60.
3. Πληρώνουμε προμηθευτή 20.
4. Πουλάμε εμπορεύματα με μετρητά 40.

5. Αγοράζουμε έπιπλα με πίστωση 100.
6. Αναλαμβάνουμε από τη τράπεζα 70.
7. Πληρώνουμε το ενοίκιο του καταστήματος 30.
8. Εισπράττουμε συναλλαγματική 50.

Χ	ΤΑΜΕΙΟ		Π	
Υπόλοιπο				
800		1.	200	
	2.	60	3.	20
	4.	40	7.	30
	6.	70		
	8.	50		

Σκοπός της ημερολογιακής εγγραφής είναι η ενημέρωση των λογαριασμών. Έτσι, οι πράξεις που έχουν καταχωρηθεί στο ημερολόγιο πρέπει να μεταφερθούν στους λογαριασμούς.

Οι λογαριασμοί τηρούνται σε ιδιαίτερο θεωρημένο βιβλίο που λέγεται **ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ**. Οι σελίδες του βιβλίου αυτού έχουν την ίδια γραμμογράφηση με τις σελίδες του Ημερολογίου.

Ο έλεγχος της σωστής μεταφοράς των εγγραφών από το Ημερολόγιο στα Καθολικά γίνεται μ' ένα πίνακα που λέγεται **ΙΣΟΖΥΓΙΟ** και έχει την παρακάτω μορφή:

α/α	ΤΙΤΛΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	ΠΟΣΑ		ΥΠΟΛΟΙΠΑ	
		Χ	Π	Χ	Π

Πορεία των λογιστικών εγγραφών

Τα βήματα που ολοκληρώνουν την πορεία των λογιστικών εγγραφών είναι τα ακόλουθα:

- 1ο. Συγκεντρώνονται τα **Δικαιολογητικά** με τα στοιχεία των οποίων θα πραγματοποιηθεί η λογιστική εγγραφή.
- 2ο. Πραγματοποιείται στο **Ημερολόγιο** η λογιστική εγγραφή.
- 3ο. Από τα στοιχεία της ημερολογιακής εγγραφής ενημερώνονται τα **Αναλυτικά Καθολικά** (καρτέλες).
- 4ο. Επίσης, από τα στοιχεία της ημερολογιακής εγγραφής ενημερώνεται το **Γενικό Καθολικό**.
- 5ο. Από τα γενικά καθολικά δημιουργείται το **Ισοζύγιο**.

Στο πιο πάνω λογιστικό κύκλωμα υπάρχουν ορισμένες βασικές συμφωνίες:

- a. Τα αθροίσματα Χ και Π του Ημερολογίου πρέπει να είναι ίσα.
  - b. Τα αθροίσματα Χ και Π του Ισοζυγίου πρέπει να είναι ίσα μεταξύ τους και ίσα με του Ημερολογίου.
- Τα αθροίσματα των ΧΥ και ΠΥ του Ισοζυγίου πρέπει να είναι ίσα μεταξύ τους.

Άσκηση 8

Να καταχωρήσετε τις παρακάτω πράξεις στο Ημερολόγιο:

1. Αγορά μηχανημάτων με μετρητά 150.
2. Αγορά επίπλων με επιταγή 450.
3. Αγορά αυτοκινήτου με πίστωση 500.
4. Αγορά εμπορευμάτων με αποδοχή συν/κής 300.

Χρεωστικός Λογ/μός	Πιστωτικός Λογ/μός	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
Μηχανήματα		150,00	
	Ταμείο		150,00
Έπιπλα		450,00	
	Καταθέσεις όψεως		450,00
Μεταφορικά μέσα		500,00	
	Πιστωτές		500,00
Εμπορεύματα		300,00	
	Γραμμάτια πληρωτέα		300,00

ΑΣΚΗΣΗ 1

Η περιουσιακή κατάσταση του εμπόρου Α.Α. της 31/12/ΧΧ αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία:

- 1 Μετρητά στο Ταμείο 40.000€
- 2 Καταθέσεις όψεως στην Τράπεζα Χ 5.000 €
- 3 Εμπορεύματα 55.000 €
- 4 Πελάτες 50.000 €
- 5 Προμηθευτές 15.000 €
- 6 Δάνεια 90.000 €
- 7 Κτίρια 175.000 €
- 8 Μεταφορικά μέσα 50.000 €

Ζητείται: Το Ενεργητικό και το Παθητικό της Επιχείρησης, με κατάλληλη διάκριση των στοιχείων, και το ποσό της Καθαρής Περιουσίας.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Της επιχείρησης 'Α.Α.' στις 31/12/XX

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Α. ΠΑΓΙΟ

Ενώματες ακινητοποιήσεις

7. Κτίρια	175.000
8. Μεταφ/κά Μέσα	50.000

Β. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

Αποθέματα

3. Εμπορεύματα	55.000
----------------	--------

Απαιτήσεις

4. Πελάτες	50.000
------------	--------

Διαθέσιμα

2. Καταθέσεις όψεως	5.000
---------------------	-------

1. Ταμείο	40.000
-----------	--------

Σύνολο Ενεργητικού 375.000

Α. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ

Καθαρή Περιουσία	270.000
------------------	---------

Β. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ

6. Δάνεια	90.000
-----------	--------

Γ. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟ

5. Προμηθευτές	15.000
----------------	--------

Σύνολο Παθητικού 375.000

ΑΣΚΗΣΗ 2

Ιδρύεται επιχείρηση την 1/11/2009 με Ιδιο Κεφάλαιο 20,000 € κατατεθειμένου σε μετρητά. Την 2/11/09 αγοράζει 30 Η/Υ με τιμή μονάδας 200€ και πληρώνει μετρητοίς τον προμηθευτή. Στις 20/11/09 πουλάει 20 Η/Υ με τιμή πώλησης 500€.μετρητοίς. Νά γίνει Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης και Ισολογισμός με 30/11/09.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	\$10.000	24000	ΤΑΜΕΙΟ	ΙΚ	20000
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛ	\$4.000	2000	ΑΠΟΘ/ΤΑ	ΚΕΡΔ εις Ν	6000
ΚΕΡΔΟΣ	\$6.000	26000			26000

ΑΑ+ΕΙΣ-ΠΛΗΡ=ΤΑ
ΑΑ+ΑΓΟΡΕΣ-
ΤΑ=ΚΠ

ΤΑΜΕΙΟ		Ι.Κ.		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	
(1)20000	6000(3)		20000(1)	(7)10000	10000(4)
(5)10000					
ΑΓΟΡΕΣ		ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		ΠΕΛΑΤΕΣ	
(2)6000	6000(6)	(3)6000	6000(2)	(4)10000	10000(5)
ΑΠΟΘ.30-11-09		ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ			
(8)2000		(6)6000	10000(7) 2000(8)		

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ			Χρέωση	Πίστωση
1	1-Νοε	ΤΑΜΕΙΟ	20.000	
1	1-Νοε	ΙΚ		20.000
2	2-Νοε	ΑΓΟΡΕΣ	6.000	
2	2-Νοε	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		6.000
3	2-Νοε	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	6.000	
3	2-Νοε	ΤΑΜΕΙΟ		6.000
4	20-Νοε	ΠΕΛΑΤΕΣ	10.000	
4	20-Νοε	ΠΩΛΗΣΕΙΣ		10.000
5	20-Νοε	ΤΑΜΕΙΟ	10.000	
5	20-Νοε	ΠΕΛΑΤΕΣ		10.000
6	30-Νοε	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	6.000	
6	30-Νοε	ΑΓΟΡΕΣ		6.000
7	30-Νοε	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	10.000	
7	30-Νοε	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ		10.000
8	30-Νοε	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΗΣ	2.000	
8	30-Νοε	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ		2.000
			70.000	70.000

Γ. Βοηθήματα ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ Λογιστικής

1. Έξοδα, Αποσβέσεις παγίων

2. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

1. Έξοδα, Αποσβέσεις Παγίων

Έξοδο είναι η κατανάλωση χρημάτων για την πραγματοποίηση κάποιου οφέλους, το οποίο θα μας αποδώσει το όφελος του μέσα στην χρήση, στην οποία πραγματοποιείται. Βαρύνει εξ ολοκλήρου τα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιείται. (Π.χ. ενοίκιο)

Αγορά παγίων ή επένδυση είναι η κατανάλωση χρημάτων για την πραγματοποίηση κάποιου οφέλους, το οποίο θα μας αποδώσει το όφελος του μέσα σε πολλές χρήσεις και όχι μόνο μέσα στην χρήση στην οποία πραγματοποιείται (π.χ. Μία μηχανή).

Εξ αυτού του γεγονότος προκύπτει η ανάγκη, για το πιο μέρος του ποσού που δόθηκε για την αγορά, θα νοείται ως έξοδο σε κάθε χρήση και θα βαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης εκείνης (και φυσικά μέχρι την συμπλήρωση του ποσού της αγοράς).

Αν υποθέσουμε ότι το πάγιο έχει εκτιμώμενη λογιστική διάρκεια ζωής 5 χρόνια, τότε θα πρέπει να μερίσουμε το ποσό στα πέντε και να μεταφέρουμε στα έξοδα, κάθε χρόνο, το 1/5 του ποσού, δηλαδή το 20%. Το 20% αυτό το ονομάζουμε συντελεστή απόσβεσης.

Δηλαδή δεν θεωρούμε αρχικά, ότι το ποσό που δώσαμε για την αγορά, είναι έξοδο. Το θεωρούμε επένδυση. Το έξοδο το γεννάμε λογιστικά. Έτσι σχεδιάζουμε έναν πίνακα, με ποσά ίσα με το 20% του ποσού της αγοράς, για το παράδειγμά μας, το οποίο ποσό που θα νοείται ως έξοδο για κάθε χρόνο και θα βαρύνει τα αποτελέσματα. Αυτό το ποσό το ονομάζουμε **απόσβεση** και το παρακολουθούμε χωριστά.

Το άθροισμα των αποσβέσεων όλων των ετών της λογιστικής ζωής του στοιχείου, μας κάνει το ποσό της αγοράς του στοιχείου. Άρα έτσι συμπληρώνεται το αρχικό ποσό, το οποίο μπορούμε να το θεωρήσουμε ως καταναμημένο έξοδο μέσα στις επόμενες από την αγορά του χρήσεις.

Παράδειγμα: Έστω ότι το ποσό της αγοράς, δηλαδή η αξία κτήσης του παγίου, ήταν **1000 ευρώ**, και ο **συντελεστής απόσβεσης 20%**.

Έτος	Απόσβεση	Σύνολο Αποσβ	Υπόλοιπο Αξίας
1	200	200	800
2	200	400	600
3	200	600	400
4	200	800	200
5	200	999 (=1000-1)	1

Κάθε χρόνο, η απόσβεση, δηλαδή το λογιστικό έξοδο βαρύνει τα αποτελέσματα είναι το 200 ευρώ.

Ιδρύεται επιχ.με 50,000 € μετρητά Ιδ. Κεφ. την 1/1/07.

αγοράζει σκαπτικό 40,000 € μετρητοίς την 2/1/07.

Συντελεστής απόσβεσης

10%

1/1-31/12/07

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

20000

ΚΟΣΤΟΣ

15000

ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ

5000

ΕΞΟΔΑ(ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ)

4000

ΚΕΡΔΗ

1000

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1/11-31/12/07

36.000	ΠΑΓΙΟ	ΙΚ	50.000
15.000	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΕΡΔεις Ν	1.000
51.000			51.000

2. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

Με τον όρο «απογραφή» εννοείται η διαδικασία με την οποία προσδιορίζεται η οικονομική κατάσταση μιας οικονομικής μονάδος σε δεδομένη χρονική στιγμή και η διαδικασία καταχώρησης αυτής στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών. Η απογραφή περιλαμβάνει δύο στάδια: Στο πρώτο γίνεται ποσοτική ανάλυση και καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων, ενώ στο δεύτερο πραγματοποιείται η αποτίμηση σε διάφορες τιμές ανάλογα με τους τρόπους αποτίμησης του ΚΒΣ.

Οι κυριότερες παραδεκτές από τον ΚΒΣ μέθοδοι αποτίμησης είναι οι εξής:

1. Μέθοδος του σταθμικού μέσου κόστους
2. Μέθοδος F.I.F.O
3. Μέθοδος L.I.F.O

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

$E = Π + ΚΑΘ.ΠΕΡ.(ΚΠ) \text{ ή } E = Π + ΚΠ + ΚΕΡΔΗ \text{ ή } E = Π + ΚΠ + ΕΞΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ \text{ ή } E + ΕΞ = Π + ΚΠ + ΕΞ$

$E = ΠΑΓΙΑ + ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ + ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ + ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ$

$Π + ΚΠ = ΞΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ + ΤΡΑΠΕΖΕΣ + ΦΟΡΟΙ) + (ΙΔ.ΚΕΦ. + ΚεϊςΝ)$

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

$ΑΑ + ΑΓ - ΤΑ = ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ(ΚΠ) \rightarrow Π - ΚΠ = ΜΚ \rightarrow ΜΚ - ΕΞ = ΚΕΡΔΗ$

$Π - ΚΠ = ΜΚ \rightarrow ΜΚ - ΕΞ = ΚΠΤΦ \rightarrow ΚΠΤΦ - Το = ΚΠΦ \rightarrow ΚΠΦ - Φ = ΚΑΘ. ΚΕΡΔΗ$

ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

$ΑΑ \text{ (ταμείου) } + \text{Εισπράξεις} - \text{Πληρωμές} = ΤΑ \text{ (ταμείου)}$